

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Ojitusyhteisön merkitys ojariitojen ratkaisemisessa

Helka Sillfors

YSV ry, Lammin päivät 6.10.2022

Vesilaki 6 luku Ojitus

5 § Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivalta ojitusasiassa
Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ojitusta koskevan erimielisyyden, joka ei edellytä 3 §:n nojalla lupaa tai jota ei käsitellä 4 §:n mukaan ojitustoimituksessa, ja joka aiheutuu:

- 1) ojan tekemisestä toisen maalle tai toisen yksityisen tien poikki;
- 2) ojan suunnan muuttamisesta;
- 3) veden johtamisesta toisen maalla olevaan ojaan tai puroon; tai
- 4) muusta vastaavasta syystä.

Milloin tulee selvittää, onko ojitusyhteisöä

- 1) (uuden) **ojan tekemisestä toisen maalle tai toisen yksityisen tien poikki** – yleensä EI
- 2) **ojan suunnan muuttamisesta** – tarkista ojitusyhteisö – onko vahvistettu ojasuunnitelma?
- 3) **veden johtamisesta toisen maalla olevaan ojaan tai puroon** – onko maanomistajalla oikeus tehdä sopimus yksin?
- 4) **muusta vastaavasta syystä** - kunnossapitoriidat ja vesiensuojelua koskevat riidat – onko yksi riidan osapuoli ojitusyhteisö? Onko haitankärsijä itse yhteisön osakas?

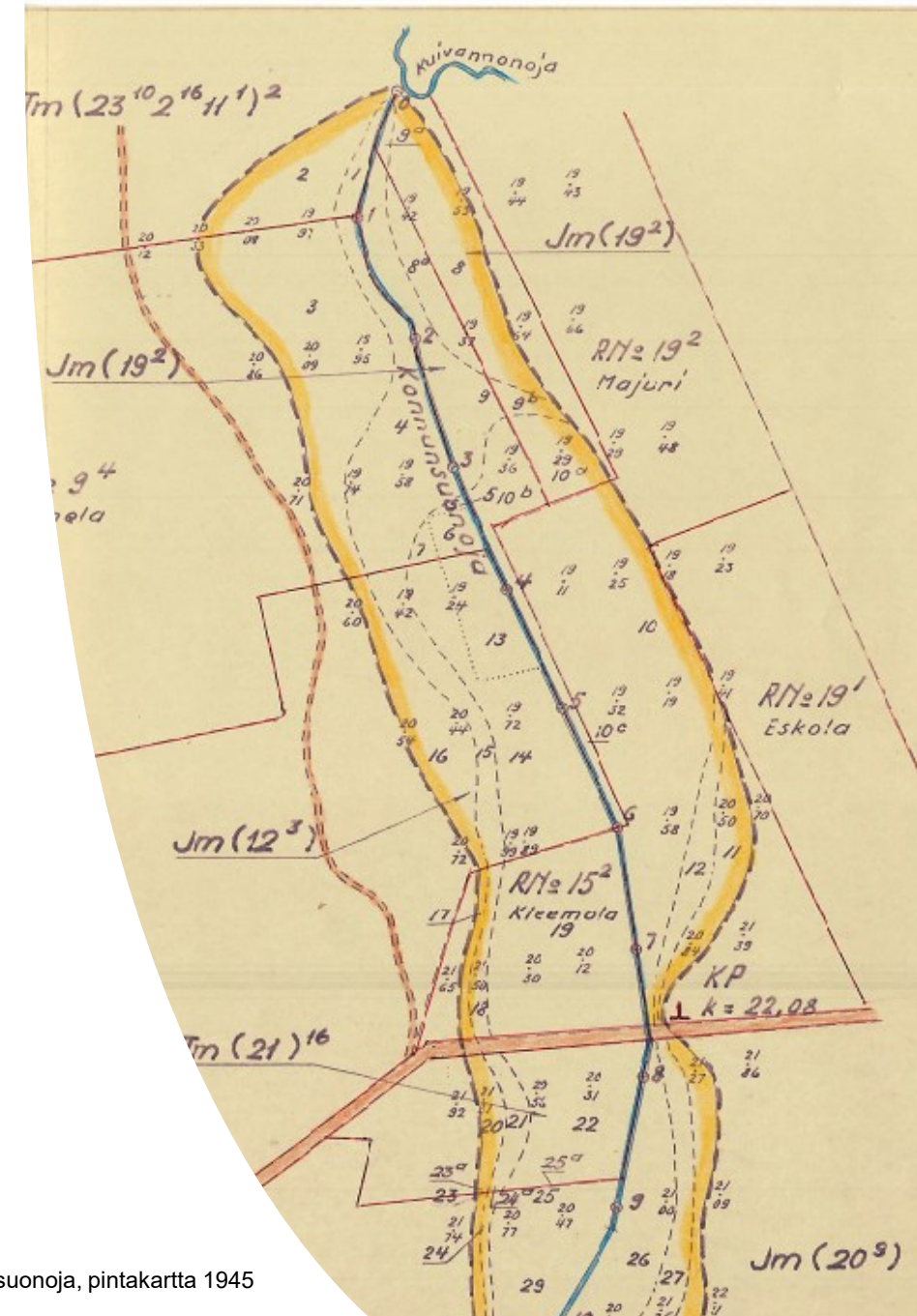
Ojitussuunnitelman pysyvyys

- Jos kiinteistöjaotus muuttuu yhteisen ojituksen kuivatusalueella, uuden kiinteistön omistajasta tulee ojitusyhteisön jäsen siltä osin kuin hänen kiinteistönsä aluetta sisältyy **hyötyalueeseen / kuivatusalueeseen.**
- Ojitusyhteisöllä on oikeus ja velvollisuus pitää oja kunnossa aiemmin vahvistetun suunnitelman mukaisesti

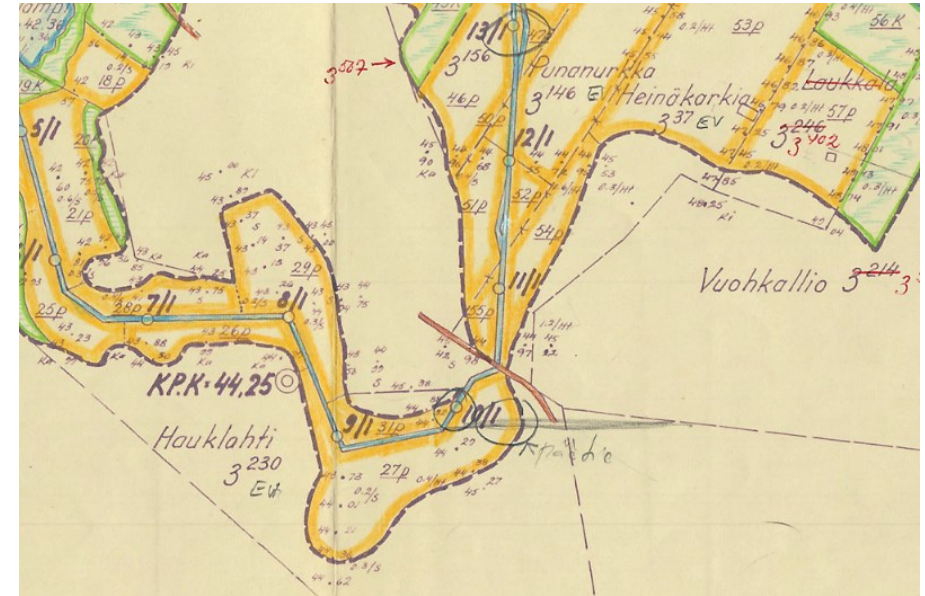
Ojitussuunnitelman pysyvyys

- Suunnitelmaa on mahdollista muuttaa. Suositeltavaa on lisätä luonnonmukaisilla peruskuivatusmenetelmillä kunnostettuja osuuksia mahdollisuuksien mukaan.
- Ojien kunnossapito saattaa vaatia ojitusilmoituksen tekemisen alueelliseen ELY-keskukseen (vesilaki 6 luku 6 §: ”ilmoitettava muusta kuin vähäisestä ojituksesta”). Lausunnossa on mahdollista edellyttää vesiensuojelurakenteita.
- Jos muutokset ovat isoja, muuttunut suunnitelma voidaan vahvistaa uudessa ojitustoimituskäsittelyssä, jota haetaan ELY-keskuksesta.
- Tarvittaessa vesilain mukainen lupa (patojen muutokset, merkittävät vesistövaikutukset...).

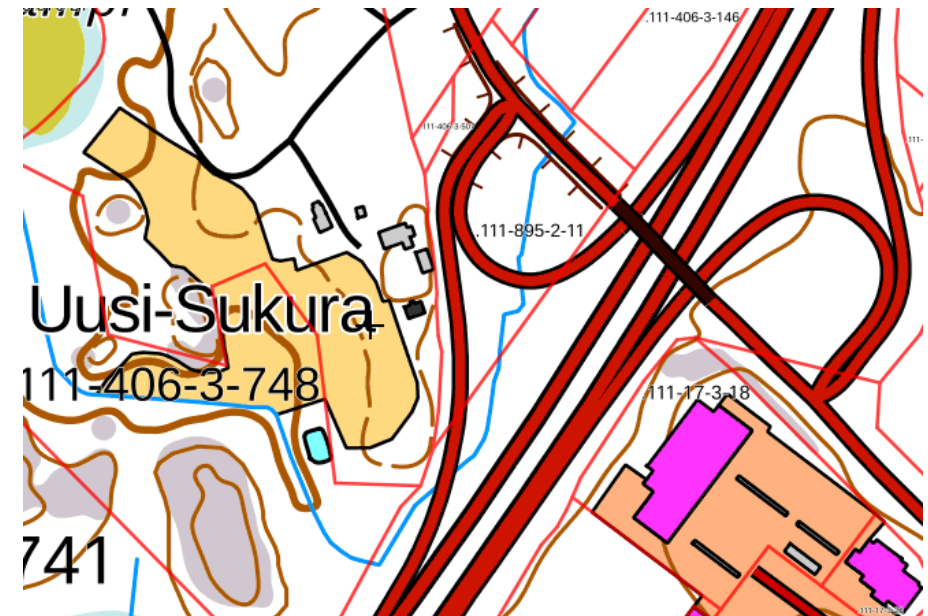

Ojariidan osapuolet

1. Ojitusyhteisön oja kulkee myöhemmin myytyjen tonttien alueella – ojitusyhteisö vs. mökkiläinen
  - Jos haitankärsijä ei itse saa kuivatushyötyä ojasta, ei kuuluisi olla osakas, vaan voidaan katsoa ulkopuoliseksi.
2. Pellon vettyminen ojan tukkeutumisen takia – kaksi viljelijää
  - Jos kumpikin viljelijä saman ojitusyhteisön osakkaita, tulisi ratkaista ojitusyhteisön sisäisenä asiana.
3. Asemakaava-alueen vedet johdetaan ojitusyhteisön ojaan
  - Kaksi osapuolta – kunta asemakaava-alueen osalta ja ojitusyhteisö ojan haltijana.

Hauklammenojan-Suokannan valtaojan perkaussuunnitelma, Heinola 1956

Uinuva ojitusyhteisö?

- Selvityspyyntö voidaan lähettää niiden tilojen nykyisille omistajille, jotka viimeksi ovat olleet toimitsijana, tai hyötyalueen suurimmalle maanomistajalle.
- Riidan osapuolet saattavat olla itse ojitusyhteisön osakkaita, jolloin heidän tulisi itse kutsua kokous ratkaisemaan ojitusyhteisön sisäinen riita kokouspäätöksellä.
  - Kustannusten jakoa koskevat erimielisyydet lain mukaan ojitusyhteisön toimintakokouksella, voidaan siirtää ELYyn, mutta pyritään neuvottelutulokseen.
- Ojitusyhteisön kokous valitsee uuden päätoimitsijan ja muut toimitsijat, sovitaan, millaisissa asioissa saavat käyttää puhevaltaa ja mistä asioista järjestettävä kokous. -> Vastataan selvityspyyntöön.
- Mistä käytännön apua?

Hyväksyen maanviljelysinsinööri V. Hakarin 1939 laatiman, toimitusnumerolla 1911 merkityn Hauhon kunnan Portaan, Sotjalan ja ... kylissä olevan H o r m a n o j a n perkaushankkeen kuivatuskunnan perkaussuunnitelman ja myöskin hänen laatimansa kustannusosittelun, sitoudumme me allekirjoittaneet, heinäkuun 23 päivänä 1902 annetun vesioikeuslain IV:n luvun 11 §:n ja III:n luvun 12 §:n säätämällä vastuunalaisuudella ja yhteisellä kustannuksella toteuttamaan sanotun suunnitelman lain määräämällä tavalla sekä kunnossapitämään peratut vesiväylät, kaivetut ojat ja työhön kuuluvat muut laitteet ja vastaamaan tämän hankkeen ehkä aiheuttamista lainmukaisista vahingonkorvauksista. Siinä tapauksessa, että tämän hankkeen toteuttamista varten myönnetään valtionavustusta ja lainaa, sitoudumme me mainittujen lainkohtien tarkoittamalla vastuunalaisuudella täyttämään valtionapuehdoissa mainitut maksunmäärät ja muut ehdot, joista tilamme vesioikeuslain 4 luvun 12 §:n mukaan olkoott panttina kuten yleisestä ulosteosta. Vesioikeuslain IV luvun 10 §:n edellyttämiksi yhtiömme toimitsijoiksi valitsemme

[Ojaisännöitsijät – salaojayhdistys](https://www.vesi.fi/vesitieto/maatalousmaan-kuivatus/)

<https://www.vesi.fi/vesitieto/maatalousmaan-kuivatus/>